

1984-04-27

Rek + mb

11.1211-242-84
82-07

Kramfors kommun
Box 47
872 01 KRAMFORS

Bildande av Svartnäsuddens naturreservat, Vibyggerå socken,
Kramfors kommun

Administrativa data

Reservatets benämning: Svartnäsuddens naturreservat
Kommun: Kramfors
Socken: Vibyggerå
Fastighet: Gålsjönäs 1:9
Markägare: Staten genom statens naturvårdsverk
Lägesbeskrivning: På Svartnäsudden i Stor-Degersjön,
17,5 km NV Docksta
Areal: 63 ha totalt varav 41 ha landareal
Topografisk karta: 19 I SV
Ekonomisk karta: 19 I 1 c
Naturvårdsförvaltare: Skogsvårdsstyrelsen i Västernorrlands
län
Objekt nr: 2202037

Grund för beslutet

Urskogsartade skogar är en naturtyp som idag håller på att försvinna. Delar av skogen på Svartnäsudden hör till de mest orörda och urskogsartade områdena i länet. Urskogspartiet består av granskog med granar i alla åldersklasser upp till 260 år samt enstaka tallöverståndare i 240-280 års åldern. Området har tidigare varit ett bolagsreservat i privat ägo. Under 1982 köptes området av staten genom statens naturvårdsverk.

Ändamålet med reservatet är i första hand att bevara den urskogsartade skogen och låta skogen utvecklas helt fritt samt i andra hand att i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka området.

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, i dess nuvarande lydelse) beslutar länsstyrelsen att fastigheten Gålsjönäs 1:9, Vibyggerå socken, Kramfors kommun, skall utgöra naturreservat på grund av dess betydelse för kännedom om landets natur och dess märkliga beskaffenhet. Naturreservatet, som omfattar 63 ha, har markerats på till beslutet hörande karta.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8, 9 och 10 §§ naturvårdslagen samt 9 och 10 §§ naturvårdsförordningen (1976:484) att nedan angivna föreskrifter samt vård och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande området.

- A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägarens och annan sakägares rätt att förfoga över fastigheten inom naturreservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anordna upplag eller utföra utfyllnad
3. dra fram permanent mark- eller luftledning
4. uppföra byggnad eller annan anläggning
5. dika eller dämna
6. avverka, röja eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller annan växlighet. Skogsskyddsbestämmelserna enligt 20 § skogsvårdslagen (1979:429) skall ej gälla inom reservatet
7. använda kemiska bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen
8. bedriva småviltsjakt
9. göra upp eld

- B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken skall tåla att de åtgärder vidtas som framgår av bifogad skötselplan.

- C. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom naturreservatet

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. göra åverkan på mark och växtlighet
2. störa djurlivet
3. medföra ej kopplad hund
4. tälta eller göra upp eld
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd samt att gräva upp eller plocka örter, gräs, mossor och lavar
6. framföra motordrivet fordon
- D. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om vård och förvaltning

- a. syfte med vården och förvaltningen

Naturreservatet skall vårdas med avsikt att låta vegetationen utvecklas mot urskog och i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka området.

- b. skötselplan

Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården genom att fastställa bifogad skötselplan.

- c. utmärkning

Naturreservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

- d. förvaltare

Svartnäsuddens naturreservat skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen i Västernorrlands län

Besvärshänvisning. Se bilaga PLY nr 1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog tf landshövding Nils Sjölin jämte ledamöterna Stig Andersson, Vidar Fahlén, Kurt Jansson, Helge Johansson, Ivar Nordlander, Lage Nyhlén, Tage Rödén, Bertil Rönnerberg samt suppleanterna Svante Adelhult, Anna-Lisa Andersson, Eva Lindenfors, Sten Nilsson, Curt Nyström och Linnea Wedin.

BESLUT

4

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

I den slutliga handläggningen deltog även biträdande överlant-
mätare Hans-Yngve Eriksson, länssarkitekt Örjan Mohlund,
länssantikvarie Bengt Häger, länssassessor Håkan Englund och förste
byråinspektör Per Simonsson, föredragande.

Nils Sjölin

Per Simonsson

Bilagor
Skötselplan
Besvärshänvisning

Kopia till

Statens naturvårdsverk, Box 1302, 171 25 SOLNA (2 ex) Rek + mb

Statens planverk, Box 22027, 104 22 STOCKHOLM

Vägförvaltningen i Västernorrlands län, Box 186,
871 00 HÄRNÖSAND

Lantbruksnämnden, Fack, 871 01 HÄRNÖSAND

Skogsvårdsstyrelsen, Box 3157, 881 03 SOLLEFTEA

Fastighetsbildningsmyndigheten

Kramfors lantmäteri distrikt, Gumåsvägen 11, 872 00

KRAMFORS

Skogsvårdsstyrelsens distriktskontor, Box 76, 870 32 ULLANGER

Fritidsnämnden i Kramfors kommun, Box 47, 872 01 KRAMFORS

Kramfors polisdistrikt, Box 60, 872 01 KRAMFORS

NE 2 ex

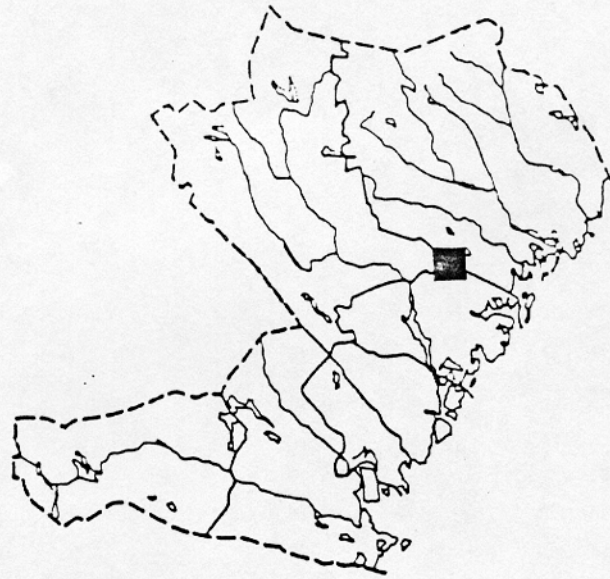
PS 5 ex

Kopians överensstämmelse med

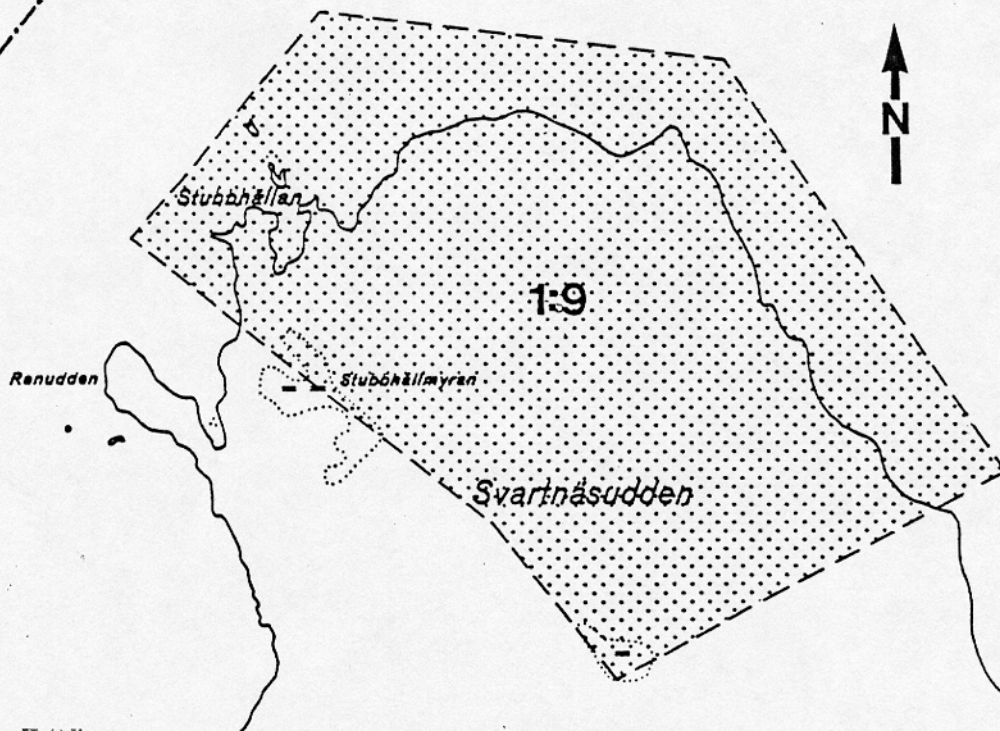
originalet

bestyrkes *E. Anderson*

BESLUTSKARTA

Stor-Degersjön
242.0

SVARTNÄSUDDENS NATURRESERVAT
Vi byggerå socken, Kramfors kommun, Västernorrlands län

Naturreservat

Kompletterad kopia av fastighetskartan, skala 1:10 000

Tillhör länsstyrelsens beslut 11.1211-242-84

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

Skötselplan för Svartnäsuddens naturreservat

BESKRIVNING AV NATURFÖRHÅLLANDEN

Inledning

Naturreservatet utgörs av den nordöstra delen av Svartnäsudden och det omkringliggande vattenområdet i Stor-Degersjön. Området finns beskrivet i den länsomfattande inventeringen "Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län". En detaljinventering av området redovisas i rapporten "Urskogen på Svartnäsudden". Följande beskrivning av skogen är i huvudsak hämtad ur den senare rapporten. Uppgifterna insamlades 1980.

Skoglig beskrivning

Naturreservatet består dels av ett kärnområde på ca 20 ha vilket är urskogsartat och saknar i det närmaste helt spår av mänsklig påverkan, dels av omkringliggande mera kulturpåverkade och yngre skogspartier.

Stora delar av skogsmarken runt Svartnäsudden utsattes för en omfattande skogsbrand 1888. Även de södra delarna av Svartnäsudden brann vid detta tillfälle men skogen inom reservatet kom aldrig att beröras av branden. Avsaknaden av brandspår och den nuvarande beståndsbilden tyder på att det inte förekommit några skogsbränder inom reservatet under de senaste 250-300 åren. Området får därmed betraktas som en skog brandrefug vilken aldrig eller sällan utsatts för skogsbrand. Detta till skillnad från den övriga skogsmarken som relativt ofta genomgicks av bränder.

Skogen inom kärnområdet är att betrakta som en ren urskog. Enda spår av avverkningar som syns är någon enstaka stubbe från dimensionsavverkade tallar. Skogen domineras av gran och alla åldersklasser finns representerade upp till 260 år. Enstaka mycket grova tallöverståndare i åldern 240-280 år finns spridda i beståndet. Endast några enstaka lövträd förekommer. Virkesförrådet är ca 210 m³ fpb/ha.

Strukturen i skogen är mycket varierande och det finns allt från små plantor till grova högvuxna träd, liksom torrakor och lågor i alla olika nedbrytningsstadier. Där det uppkommit tillräckligt stora luckor kommer en god föryngring.

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

Idag torde det inte ske någon egentlig tillväxt i beståndet utan under en längre tidsperiod motsvarar denna ungefär storleken av den nedbrytning och förmultning som sker av de kullfallna stammarna.

Skogstypen är huvudsakligen av frisk blåbärs-ristyp men även frisk ekbräken-ristyp och frisk ört-ristyp förekommer. Ståndortsbonitering ger ett H-100 värde på 20 meter för gran.

I detaljinventeringen av kärnområdet analyserades 9 provrutor omfattande 314 m². I inventeringsrapporten finns detaljerat beskrivet skogsbeståndets ålders- och höjdstruktur, diameterfördelningen, förekomsten av småplantor, döda träd och lågor. I samband med inventeringen lades också ut en permanent provyta på 10 x 30 meter där samtliga träd analyserats. Denna bör kunna användas för uppföljning av utvecklingen i skogsbeståndet.

Övriga delar av skogsmarken utanför kärnområdet utgörs i huvudsak av 80-100 årig granskog. Denna är självföryngrad efter avverkningar för ca 100 år sedan och därefter inte i någon nämnvärd utsträckning påverkad av människan. Ett mindre område av restskogstyp med mycket lågt virkesförråd finns i de norra delarna.

Litteratur

Falk, S och Andersson, A. 1982. Urskogen på Svartnäsudden. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 1982:2.

Simonsson, P. 1979. Urskogar och naturskogar i Västernorrlands län. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 1979:11.

Statens naturvårdsverk. 1982. Urskogar, Inventering av urskogsartade områden i Sverige. 3. Norra Sverige. SNV PM 1509.

PLANDEL

Mål för disposition och skötsel av mark

Andamålet med reservatet är att bevara det urskogsartade skogsbeståndet. Inga skogliga åtgärder får därför vidtas. Skogsskyddsbestämmelserna enligt 20 § skogsvårdslagen (1979:429) skall ej gälla inom reservatet. Marken får ej skadas genom grävning o dyl eller framförande av tunga fordon. Då områdets storlek är så ringa och det är av brandrefugietyp skall alla former av bränder släckas.

Mål för friluftsutnyttjandet

Andamålet med reservatet och skötseln är att i begränsad omfattning underlätta för allmänheten att besöka reservatet och att informera om skogens historik och nuvarande tillstånd.

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07Åtgärder

Följande åtgärder bör snarast vidtas

1. En vägvisare för enskild väg sätts upp i vägkorsningen vid Högsvedjan. På denna skall stå Svartnäsudden samt naturvårdsverkets reservatssymbol
2. En mindre vägvisare sätts upp vid avfarten till Svartnäsudden. Samma text som på skylten ovan.
3. Vägen in till det mindre grustaget jämnas till och grusas. P-plats anläggs i grustaget genom dikning och grusning.
4. Stigar röjs och markeras från parkeringsplatsen och fram till reservatet. De skall gå i en slinga så att man inte behöver gå samma väg fram och tillbaka till reservatet. För att undvika störande ingrepp i reservatets kärnområde skall stigsystemet ej gå in i detta utan bara tänga kanten.
5. Två informationstavlor (Flintaställ) ställs upp. En vid parkeringsplatsen och den andra där stigsystemet tangerar kärnområdet.
6. Reservatets gränser märks ut. Ringar runt träden samt reservatssymbolen målas i vit färg. Aluminiumprofiler med reservatsdekaler placeras i gränsens brytpunkter samt där gränsen går ut i vattnet (totalt 4 st).
7. Den inom kärnområdet belägna permanenta provytan om 10 x 30 meter märks ut med aluminiumprofiler i hörnen.

Löpande tillsyn

Tillsyn bör ske en gång per år.

BESLUT

4

1984-04-27

11.1211-242-84
82-07

Finansieringsplan

Igångsättningsåtgärder

Skyltställ och informationstavlor	4 000:-
P-plats - grusning och dikning	2 000:-
Grusning av väg	3 000:-
Gräns och stigmarkering	<u>4 000:-</u>

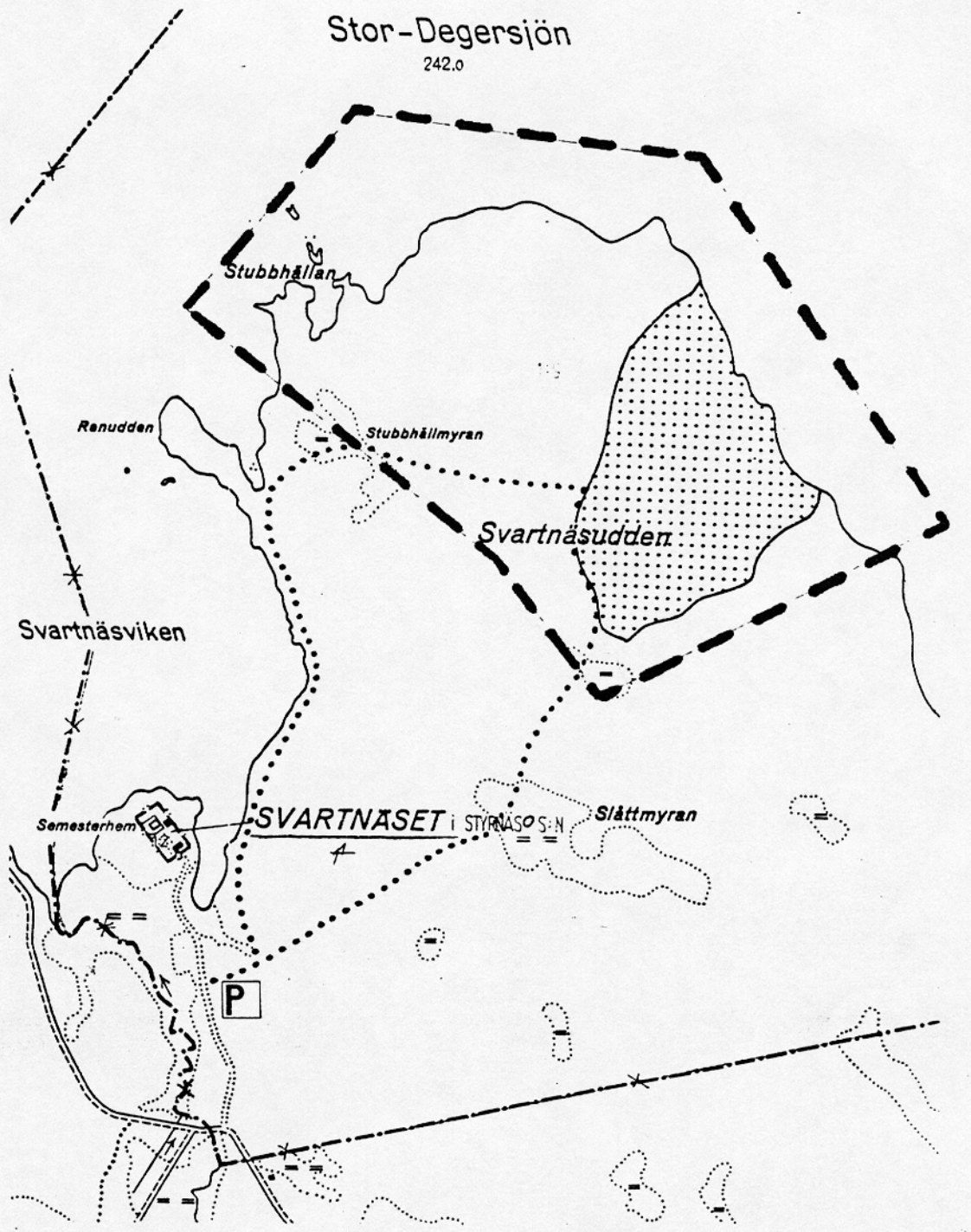
Summa 13 000:-

Arligt underhåll

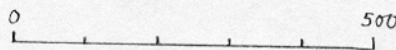
Tillsyn 1 dg

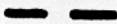

Samtliga åtgärder bekostas av staten.

SVARNÄSUDDENS NATURRESERVAT

Skala 1:10 000

- Reservatsgräns
- Kärnområde
- Stig
- Parkeringsplats